

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE; EGY HÓRA
1 KORONA 20 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 1 KORONA,
FÉLÉVRE 16 KORONA, ÉVESZ ÉVRE 24 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 6

Győzelmes előnyomulásunk Kelet-Galiciában

Buczacz, Tlumacz, Delatyn és Ottynia városokat visszafoglaltuk — Az oroszokat a Tatár-szorostól délre és a Baba Ludowáról is visszavetettük — Csapatunk Kolomeához közelednek — A német csapatok elfoglalták a Trembowla-Husiatyn vonal menti magaslatokat

Vezérkarunk jelentése

Budapest, július 26. Hivatalos jelentés.

KELETI HARCTÉR.

Mackensen vezértábornagy hadserege: Nem voltak nagyobb harci cselekmények.

József főherceg vezérezredes hadseregarcvonala: A felső Susitánál az ellenség ismét élénk tevékenységet fejt ki. Kövess vezérezredes hadseregénél elragadtuk az oroszoktól a Baba Ludowát. E magaslatról északnyugatra az ellenség feladta kárpáti állásait és kelet felé hátrál. A Tatár-szorostól az oroszok ellenállásának leküzdésében különösen kiütötte magát a Mária Terézia császárnő és királynő nevét viselő kárpát 32. gyalogezred.

Lipótbajor herceg vezértábornagy hadseregarcvonala: Böhm-Ermolli vezérezredes hadserege elfoglalta Delatyn, Ottyniát, Tlumaczt és Buczaczt. A német csapatok Trembowla nyugati szélén állanak. Tarnopoli sikereinket több magaslat meghódításával kiszélesítettük.

OLASZ HARCTÉR.

A szokásos ágyutüzélen kívül nem történt különös esemény.

DÉLKELETI HARCTÉR.

A helyzet változatlan.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, július 26. A nagyhírhadszallás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadserege: A tengerpart és a Lys között változatlan hevességgel folyik tovább a tüzési harc, mely sokszor pergőtüzzé fokozódott és éjszaka is csak kevéssé hagyott alább, virradatkor pedig újból a legnagyobb erőre kapott. Az angol felderítő előretörések tovább folynak, de eredményt nem értek el. Artoisban a Lens melletti állásaink ismét heves tűz alatt állottak. Monchnál löbbecki rohamosztagok, lángszórókkal együttműködve, elfoglaltak egy fontos árokkrészt, amelynek visszafoglalását az ellenség három ízben hiába kísérte meg.

A német trónörökös hadserege: Kitiűző tűz-előkészítés után este

westfáliai ezredek részei az Aillestől délre fekvő francia állásokat 18 kilométer szélességben és 400 méter mélységben rohammal elfoglalták. Ma reggel alsórajnai zászlóaljok Hurtebise majortól északra meglepetésszerűen előtörttek és elragadták az ellenségtől a hegygerinc uralkodó részeit. A Champagneban schleswig-holsteini és brandenburgi rohamesapatok egy bravuros előretörést eredményesen hajtottak végre: elfoglalták a Mont Hauton a július 14-ike óta még a franciák kezében maradt területnek maradványait. — Az ellenség mindhárom harcmezőn eredménytelen ellentámadásokat intézett, amelyek csak növelték véres veszteségeit. — Összesen 1150 foglyot, köztük 46 tisztet és számos lövészárókégyvert szállítottunk be.

KELETI HARCTÉR.

Lipótbajor herceg vezértábornagy hadseregarcvonala: Eichhorn vezérezredes hadserege: Smorgontól délre összpontosított tüzési tűzünk az oroszok betörési pontját szűkebbre szorította. Az ellenség kénytelen volt visszahúzódní. Előbbi állásunk majdnem egészen kezünkben van.

Böhm-Ermolli vezérezredes hadserege: Hadosztályaink harcok közben elfoglalták a Tarnopoltól északkeletre valamint a Gneczna-szakaszon egészen a trembowla-husiatyni országutig fekvő magaslatokat. Tovább délnyugatra elfoglalták Buczaczt, Tlumaczt, Ottyniát és Delatyn.

József főherceg vezérezredes hadserege: A Dnjestertől északra gyakorolt nyomás következtében az orosz kárpáti arcvonal immár a Tatárhágótól délre is megmozgott. Az ellenség itt Csernovitz irányában vonul vissza. Tegnap az oroszokat a Baba Ludowa magaslatairól támadásunkkal visszavetettük.

Mackensen vezértábornagy hadserege: Délről a sötétség beálltaig élénk tüzharc a Szereth alsó folyásánál.

Macedon arcvonal: Nincs újság.

LU DENDORFF,

első főszállásnester.

A német esti jelentés

Berlin, július 16. A Wolff-ügynökség jelenti július 26-án este:

Flandriában a tüzharc némileg csökkent. További sikereink Kelet-galiciában arra

kényszerítették az oroszokat, hogy a Kirli-baba-szakaszig feladják kárpáti frontjukat.

Kolomea felé

Sajtószállítás, július 26. A Dnjester folyó mindkét oldalán lefelé a szövetségesek seregrészei változatlan erővel törnek előre. Az előnyomuláshoz csatlakoztak a Kövess-hadsereg győzelmes csapatai a Tatár-szoros és a Ludowa-magaslat körül, amiáltal a Kolomea körüli területet délről és nyugatról átkaroljuk. Csütörtökön reggel már csak egy napi erős menetelés választotta el csapatunkat ettől a várostól. Orosz és román csapatok szívós és sokszoros roham-támadásokat intéznek erdélyi frontunk uttalan és nehezen járható hegyi bástyái ellen.

Tarnopoliak a királyhoz

Bécs, július 26. A lapok jelentése szerint Horowitz Jakab dr., Tarnopol város alpolgármestere, a város községtanácsa nevében a következő hódoló táviratot intézte őfelségéhez:

„Ebben az egész monarchiánkat boldogító magasztos pillanatban, amelyben hősiessé szövetséges hadseregeink az ellenséget elűzve, győzelmesen előnyomulnak, szeretett városunkat, Tarnopot is visszafoglalták; ennek a mindenkor bírodalom- és császárhű városnak Bécsben időző községtanácsa az egész lakosság nevében kifejezi törhetetlen fűni szeretetét és tiszteletét Felsőged fenkölt személye iránt és megújított hűségkijét Felsőged számolya elé helyezi. Isten éldja és védje szeretett császárukat, hű alattvalói lidvére.”

Az orosz hadsereg a halál küszöbén

Berlin, július 26. A francia lapok az oroszok katonai összeomlásáról írnak. A „Journal” szerint a halál küszöbén van az orosz hadsereg. — Remélik, hogy Kerenski erélye az eseményeknek más fordulatot ad.

Gutor tábornok fel akarta akasztani magát

Stockholm, július 26. Gutor tábornok ma öngyilkosságot követett el, fel akarta akasztani magát, de tettét észrevették és szándékában megakadályozták.

URANIA

Fontos — Ismeret — Felismerés
Július 27—28—29.

Nagy zeneharangszóval.

Minden idők legizgalmasabb detektív-története.

Nordisk-film.

A 9 ujjú ember

detektív-dráma
3 felvonásban
második rész.

Főszereplők:

Aage Hertel

Henry Seemann.

Mozibandi kalandja

bőhöz 4 felvonásban.

Előadás kezdete

6 órától folytatódás

bemennél.

utolsó előadás 9 órakor.

APOLLO

Ma, pénteken

Előadások kezdete

tíz órakor, emelt

helyárakkal.

Berky Lili

Gózon Gyula

K. Balogh Böske

és

Kovács Andor

előadói művészek

vendéjátéka.

Anarchia egész Oroszországban

Zürich, július 26. Párisban, Londonban nagy a nyugtalanság az orosz események miatt. Pétervárról 25-én kelt távirat szerint az anarchia növekedésben van s nincs remény a rend helyreállítására. Odesszában újabb vérfürdő van, a vidéki városokban pogromok, vére összeütközések vannak. Az események fejlődése beláthatatlan.

Lövészárokok Pétervár külvárosaiban

München, július 26. Pétervárról jelentik: A maximálisták Pétervárot a Keleti-tengeri flotta védelme alatt a külvárosokban lövészárkokat és a házakból barrikádokat készítettek.

Orlasi sztrájk Moszkvában

Stockholm, július 26. Moszkvában 60,000 munkás sztrájkba lépett. Okul a pétervári eseményeket tartják.

5 millió tonna a buvárhajóharc eredménye

Berlin, július 16. A Wolff-ügynökség jelenti:

Az Atlanti-oceánon és az Északi-tengeren tengeralattjáróink ismét elsüllyesztettek hat gőzöst és négy vitorlást, köztük egy nagy felfegyverzett gőzöst, valószínűleg gabonával. Három gőzöst kísérőmenetből löttünk ki. A többi hajó rakományra szén, élelmiszer, darabruha, ló és fa volt.

A korlátlan tengeralattjáróharc megkezdése óta ötmillió bruttótonna, az ellenség céljait szolgáló hajóteret süllyesztettünk el.

A TENGERSZETI VEZÉRKAR FŐNÖKE.

Az angol élelmiszerbeszerzés csődje

Rotterdam, július 26. Egy angol katonai szakértő írja: Anglia hetenkint átlag 20 élelmiszerszállító hajót vesz el és csak 5-6 hajót tud gyártani. A gyártást többre nem lehet fokozni.

Elsüllyesztett angol hadihajók

London, július 26. Az admirális jelenti: Az „Ottway” 1277 tonnás felfegyverzett segédcsirkálót az északi vizeken megtorpedózták. Az „E. 44.” jelzésű tengeralattjáró naszádunkat német tengeralattjáró naszád elsüllyesztette.

Az entente párisi konferenciája

Genf, július 26. Párisból jelentik: Az entente konferenciáját Ribot miniszterelnök nyitotta meg. — Megnyitójában kijelentette: a szövetségeseknek be kell fejezni a katonai terveket a Balkánon. Görögország nem haladhatott, ezért erőszakkal kellett kényszeríteni az alkotmány helyreállítására. Megállapította, hogy a három háborús év nem gyöngítette az entente-hatalmak egységét.

Hága, július 26. Az entente-konferencia nemcsak a hadviselés kérdéseit, de a békefeltételeket is meg fogja vitatni.

Lugano, július 26. A „Corriere della Sera” jelenti: Párisban a nagy entente-konferencia tanácskozásait 8 napra tervezik. A szövetségesek részéről 5 javaslat érkezett a hadi- és békecélokra vonatkozólag, köztük az orosz munkástanács az utolsó órában küldött javaslata. A „Matin” szerint a munkástanács sürgős memorandumot küldött be, amelynek tartalmát azonban nem közli.

Sarrail expedícióját beszüntetik

Hága, július 26. Amerika nem vesz részt az entente konferenciáján. A konferencia Sarrail expedíciójának visszavonása mellett fog dönteni.

Weszprémy Zoltán beiktatása

Főispáni installáció a vármegyén és a városnál

Ma délelőtt folyt le Hajdúvármegye és Debrecen város törvényhatósági bizottságánál Weszprémy Zoltán főispán beiktatása. Mindkét törvényhatóság lelkes örömmel fogadta az új főispánt, akit az ellenkező politikai pártállásuk is szívesen fogadtak, annak férfias és nyílt hangoztatása mellett, hogy politikai tekintetben különálló nézeteiket vallanak. — Mindkét törvényhatóság közgyűlésén Debrecen város és Hajdúvármegye társadalmi, hivatali és katonai képviselői is megjelentek üdvözölni az új főispánt.

A vármegye közgyűlése

Hajdúvármegye közgyűlését délelőtt 10 órakor nyitotta meg Pákozdy Sándor alispán, akinek fölhívására a közgyűlés meghaligatta a belügyminiszter leiratát Weszprémy Zoltán főispán kinevezéséről és megválasztotta a küldöttséget a főispán meghívására. A küldöttség, amely Weszprémy István képviselő vezetése alatt Friedrich Lajos, Körner Béla, Berencsy János, Fried Leo és Ludány Miklós tagokból állott, azonnal elment a főispánért, akit a közgyűlési terembe léptekor a közgyűlés tagjai és a vendégsereg tapsal és éljenzéssel fogadott.

A főispán székfoglalója

Pákozdy Sándor rövid üdvözlő szavai után Rásó István főjegyző felolvasta az eskümondatot, amelyet Weszprémy Zoltán főispán emelt hangon mondott el. Ennek elhangzása után a főispán a következő beszédet mondta:

Nagyságos Alispán Ur! Tekintetes Törvényhatósági bizottság! Mélyen tisztelt Közönség!

Elfogadás és meghatottság szállja meg lelkemet, amikor Istenemnek, hazámnak, felséges királyomnak és a törvényhatóság közönségének tett esküim elhangzása után immár másodizben foglalom el szeretett szülővármegyémnek főispáni székét.

Tizenegy esztendővel ezelőtt, amikor az előttem kedves emlékü régi, ódon vármegyei székház közgyűlési termében mint új főispánjuktat installáltak, jól emlékszem, azt mondtam, hogy „főispáni állásomat azon erős elhatározással foglalom el, hogy szerény tehetségemet, tudásomat, egész akaratéremet és lelkesedésemet főispáni állásomnak szentelve, mindent el fogok követni arra nézve, hogy azt a bizalmat, mellyel engem a legmagasabb királyi kegy kitüntetett, azt a rokonszenvet, szeretetet, meleg ragaszkodást, amellyel vármegyém közönsége érdememen felül is körülvett, jóakaratu törekvéssel valamely mértékben legalább kiérdemelhessem”. Ezt a nyilatkozatomat megújítom most e gyönyörű új vármegyei székház díszes közgyűlési termében.

En, tek. Törvényhatósági Bizottság, mint jó kálvinista ember, azt a hitet vallom, hogy az ember sorsát az életnek minden viszonylatában az isteni gondviselés vezeti és irányítja.

Az isteni gondviselés rendelkezésének tekintem tehát azt is, hogy erre a díszes, de különösen a mai viszonyok között nagyon nehéz, nagyon felelősségteljes állásra, amelyre pedig — Isten a tanum — nem törekedtem, az új kormány bizalmából, felséges királyunk kegyelméből visszahívtam. Ez a válaszos hitem adott nekem erőt s bizalmat arra, hogy fogyatékos erőm tudatában is, ezt a

megtisztelő megbízatást elvállaljam. De meg erősített engem ebben az elhatározásomban az is, hogy úgy tartom, miszerint ebben a vérzivataros időben mindenkinek helyt kell állani ott, ahova őt a legfelsőbb akarat rendelni, parancsolni jónak látja. — Továbbá egyéni érzésem, politikai felfogásom is azt diktálja nekem, hogy a legszentebb kötelességem a legmagasabb feladat és dicsőség is szeretett hazánknak demokratikus átalakulása nagy munkájában vezető helyen részt venni, ha erre alkalom nyújtatik.

Az ország demokratikus átalakításával kapcsolatos kormányprogramról szólva, azt hiszem, tek. Törvényhatósági Közgyűlés, hogy elegendő, ha e tekintetben röviden csak annyit jelente ki, hogy szívből, lélekkel, egész meggyőződéséből híve vagyok annak az irányzatnak, annak a programnak, melyet a mai alkotmányos, demokratikus kormány zászlójára tűzött. Ezt különben talán még felesleges is kijelentem, mert hiszen ha ez nem így volna, nem is lehetnék a mostani kormánynak a képviselője. Azt pedig, úgy vélem, megint nem kívánják tőlem, hogy én — sokkal erőteljesebb szavakkal fejtegessem azt a demokratikus szociális programot, amelyet a miniszterelnök ur a kormány nevében a parlament előtt oly gyönyörűen kifejtett, amit mindnyájan ugyis jól ismernek.

Ami továbbá a törvényhatóság kormányzatában követendő irányelveimre vonatkozó programomat illeti, én, tek. Törvényhatóság, megint úgy gondolom, hogy ez alól is felmentettnék érezhetem magamat, mert hiszen ebben a vármegyében én nem vagyok új ember. Hiszen 30 esztendő óta meghaladó időt töltöttem különböző hivatali állásokban — az állásoknak mondhatni minden fokozatán keresztül — e vármegyei szolgálatában. Mondhatom, itt életem le körülményeit, ifjúságomat, férfikoromat, ismerhetik s ismerik is egész egyéniségemet, egész multamat s így elegendő — legalább én úgy vélem — ha azt jelente ki, hogy programom lesz jövőben is a multam! S hogy így törekvésem lesz a jövőben is az, hogy hazámnak, vármegyémnek munkásságommal javára, hasznára lehessenek.

Politikám lesz jövőre is a béke ápolása, ahol kell, a kiengesztelés, a jognak, törvénynek, igazságnak alkalmazása minden téren. Mostani rövidre szabott székfoglalómban is azt mondom, amit a multban mondtam — hogy én főispán székemben nem ismerem más feladatot, más óhajt, mint a kormányzatomra bízott két törvényhatóság érdekeit teljes odaadással szolgálni, munkálni, de hogy ezt eredményesen tehessem, szükségem van mindnyájuknak buzgó támogatására.

Ajtóm a jövőben is nyitva áll mindenki előtt. Nem lesz az a panasza, az a kérelem, az a tanács — származzék az nagytól vagy kicsinytől — amely nálam jóakaratu meghallgatásra s lehető orvoslásra ne találna. E perctől fogva ismét az önöké kívánok lenni egészen. Adja az Isten áldását az én becsületes törekvéseimre! Kérem, ajándékozzanak meg engem bizalmukkal s tartsák meg iránymomban ezután is mindenkor hálisan tapasztalt jóindulatukat, szeretetüket s támogassanak nehéz feladatom teljesítésében.

Az új főispán üdvözlése

A tetszéssel, éljenzéssel és tapsal fogadott beszéd után Köblös Samu hajdúbüszörményi főgimnáziumi igazgató üdvözölte

Utántöltés illetve üveg cserélve 20 fillérrel olcsóbb.

Ullmann Salamon

fűszer-, csemege és ásványvizek nagykereskedése
Ferencz József ut 69. (Vármegyeházával szemben).

„Citroló”

(garantált tiszta Citromsav oldat).

Ize és aromája folytán teljesen pótolja a citromot. A legkényesebb igényt is föltelentül kielégíti. Sziveskedjék megpróbálni.

Á R A K:

8 adagos üveg: K 1'20
14 " " " 2'—
22 " " " 3'—

szép beszédben a főispánt. Hivatkozott a közgyűlésnek május 14-iki egyhangú állásfoglalására, amely ellentétben van az új kormány politikai irányával. Azonban, bár e tekintetben nem is vallanak az új főispánal egy elvet, mégsem fogadják őt bizalmatlansággal, mert tudják, hogy mások politikai meggyőződését tiszteletben tartja, mert ismerik multját s kormányzati ténykedéseit. A politikai kérdéstől tehát eltekintve, a törvényhatóságnak minden más téren egyöntetű bizalmáról biztosítja. Üdvözli, mint a vármegye szülöttét, mint régi vezető tisztviselőjét, mint kiváló magyar embert, mint a művészek és tudományok bajnokát. Működéséhez az isten áldását kéri. (Taps és éljenzés.)

Rá só István főjegyző a vármegye tisztikara nevében üdvözölte az új főispánt, akinek kinevezését őszinte örömmel és megnyugvással fogadták. Rámutatott arra, hogy a tisztviselői kar verejtékes harcot vív az itthonlevő csatatéren, ahol minden igyekezetükkel derekasan iparkodtak megállni. Ha e tekintetben sikereket tudtak elérni, ebből oroszlanrész illeti volt vezériüket, az új főispán hivatali elődjét, aki a tisztikart mindig hathatósan támogatta nehéz munkájukban, nem rideg, hivatalos, de jóbaráti szavakkal. Tagadhatatlan, — mondta — hogy az ilyen vezér elvesztése fájdalmas dolog, de amilyen fájdalmas e veszteség, olyan igazi örömet váltott ki Wessprémy Zoltán kinevezése, mert ismeri a tisztikart és mert a tisztikar ismeri őt, mély tudását, tisztvársi szeretetét. Mint a tisztviselők példányképe, már a multban is bebizonyította, hogy a kötelességét becsületesen teljesítő tisztviselő — szeresse hazáját bármely politikai hitvallás szerint — támogatására minden körülmények között számíthat. A tisztikar az új főispánt a rég megszerzett jog alapján a magáénak tartja. Tisztviselőtársai nevében is őszinte tisztelettel, bizalommal, tisztvársi meleg szeretettel üdvözli és arra kéri, legyen működésük szigorú bírója, de legyen becsületes törekvéseiknek és jogos érdekeinek hathatós támogatója. Abban a biztos tudatban, hogy ez így lesz, kéri működésére az isten áldását s köszönti régi otthonában és körükben.

A hosszantartó éljenzéssel és tapsal fogadott üdvözlés után Wessprémy István nádudvari képviselő állott föl. Örömmel üdvözli a főispán visszatértét, mert ez a reakciós, korrupcióban fogamzott, panamában dolgozott kormányzat bukását jelenti...

E kijelentésekre viharos ellenmondás zugott föl az egész teremben:

— No, no!

— Eláll! Eláll!

— Nem idevaló ez a beszéd!

Csak percek mulva folytathatta Wessprémy István a beszédét. Örömet fejezte ki, mert az új főispán személyében is a demokrácia eljövételét látja. Indítványozza, hogy a miniszterelnököt és a belügyminisztert a közgyűlés táviratilag üdvözölje.

A közgyűlés az indítványt elfogadta, mire a közgyűlés az új főispán elttetésével véget ért.

A város közgyűlése

A városnál, ahol szintén igen sok vendég jelent meg, Márk Endre udvari tanácsos polgármester nyitotta meg a közgyűlést, üdvözölte a megjelenteket s fölolvastatta a kinevezésről szóló leíratot, amelynek meghallgatása után a közgyűlés a főispán meghívására küldöttséget választott, amelynek Kardos László vezetése alatt tagjai lettek Lóky Béla, Szántó Sámuel dr., Bárdos Géza, Juhász-Nagy Sándor dr., Polgári József.

A küldöttség kíséretében megjelenő Wessprémy Zoltán főispánt meleg rokonszenvvel, tapsal és éljenzéssel fogadta a közgyűlés.

A főispán a város érdekeiért

Márk Endre polgármester néhány örömteljes meleg szóval üdvözölte a főispánt, aki erre letette az esküt és hosszabb beszédet mondott. Általánosságban a vármegyei székfoglaló beszédben mondott elveket

nyilatkoztatta ki, majd rátért a Debrecen városát speciálisan érdeklő kérdésekre, amelyekre vonatkozóan ezeket mondta:

— Tekintetes Közgyűlés! Ki akarok egy pár, városunkra nagy fontosságú, nagyon existenciális ügyet emelni, amelyekre kiváló súlyt kívánok helyezni. Legelső ezek között a város vagyoni ügyeinek rendezése, a fennforgó bajokon való lehető segítség. E tekintetben irányzatom az, hogy jövőben minden elkerülhető, hasznos beruházást nem képező, nem multhatatlanul szükséges, tehát felesleges kiadástól óvakodjunk; a szükségletek fedezésére pedig a meglévőkhöz kívül új bevételi forrásokat keressünk és találjunk.

Második helyen áll előttem városunknak vizellátási ügye. Ma, megvallom, e tekintetben még nem bírok elég tájékozottsággal arra nézve, hogy e kérdésnél hol van a hiba. Csak azt tudom, azt tapasztalom s lépten-nyomon hallok is az elégedetlenséget, a panaszokat, hogy e körül is olyan baj van, amilyen az anyira fontos közegészségügyi érdekekből is cselekedni elsőrendű feladat. — Igyekezni fogok e kérdésben is beható ismereteket szerezni s közreműködni abba, hogy ez a főfontosságú kérdés is kielégítő megoldást találjon.

Programomba veszem a városi burkolás kérdésének előbbvitelét, a vasúti közlekedési viszonyok javítását, amennyire ezeket közbenjárásommal, befolyással előmozdítani tudom.

Gondot kívánok fordítani a közéleti mezési viszonyok javítására is, amely kérdés annyi keserűséget okozott a város közönségének. E tekintetben különben engem bizakodó hit tölt el, bizakodás, hogy Istennek hála adassék, a kielégítő országos termés betakarítása után nem lesz hiány bázában, kenyérben s holmi kukoricára vagy egyéb keverékre nem lesz szükség s a sok keserves gond után jobb időket élünk. Igaz — a megpróbáltatásoknak még nincsen vége, még tart a háborúnak minden szörnyűsége, de mégis úgy érezhetjük, úgy szeretjük hinni, hogy vitéz hadseregünknek fokozódó sok fényes győzelme, amikről olvasunk, mégis csak közelebb hoz bennünket az áldásos békéhez, kielégítő, megnyugtató befejezéséhez a világrendítő háboruskodásnak. Isten engedje, hogy ugy legyen.

Általánosságban szólva pedig legyenek meggyőződve, hogy minden egyéb fontos városi ügyben is kezemet a város közönsége jogos kívánságainak ittoerén tartom s igyekezni fogok tehetséggel, munkámmal a tekintetes törvényhatóságnak segítségére lenni minden e várost közelről érintő ügyben.

A főispáni állásnak személyemmel történt betöltésével kapcsolatban méltóztassanak megengedni, hogy röviden, egy pár szóval szerény megjegyzést tehessek a tekintetes Törvényhatóságnak a legközelebbi időben kifejezett azon kívánságára és törekvésére, hogy a városi főispáni állás a vármegyei főispáni állástól különválasszassék s Debrecen sz. kir. város külön önálló főispánt kapjon. Engem, tekintetes Törvényhatóság, őszintén meg is valom, a törvényhatósági bizottság nevében ez ügyben a kormányhoz tett felterjesztésnek az az indoklása, hogy egy kizárólag a város élén álló főispán a város érdekeit jobban tudja képviselni és előmozdítani, s hogy ebből az indokból a város egész közönségének általános régi óhaja a Hajdúvármegye-től való különválás, nem érintett egész keletemesen. Mert hiszen ebből én azt is következtethetem, hogy akár én, mint volt főispánjuk, akár elődeim, nem viselték eléggé lelkiükön Debrecen városnak ügyeit. Én, tisztelt Közgyűlés, két érdemes volt főispán mellett voltam ifjkoromban huzamosabb ideig titkár s közel négy éven át a közelebb multban főispánjuk is voltam. Mindezekből az időkből jó lélekkel állíthatom, azt tapasztaltam, hogy a főispánok munkáinak nyolctizedrészét Debrecen sz. kir. város ügyeinek intézése köti le és én sohasem tapasztaltam, hogy a kettős főispánságból a városnak valami hátránya származott volna s ha a város

ügyei esetleg nem mentek volna talán úgy, mint a vármegyéé. — bár erről nekem tudomásom nincs — ezt nem a kettős főispánság rovására lehet és kell írni. Megnyugtanni kívánom ennél fogva a tekintetes Törvényhatóságot, hogy én minden tekintetben igyekezni fogok, hogy a kettős főispánság hátrányát velem szemben ne érezzék.

Ezekután kevés mondanivalóm van már nekem, tek. Törvényhatósági Bizottsági Közgyűlés, csak még azt akarom kijelenteni, hogy politikám lesz jövőben is a békességes együtt működés munkálása, ahol kell, a kiengesztelés, a jognak, törvénynek és igazságnak alkalmaztatása minden téren.

Végül kifejezte, hogy mindenki számára mindenkor rendelkezésre áll. Isten áldását, a közgyűlés bizalmát és támogatását kérte munkásságához.

Baltazár püspök üdvözlő beszéde

Hosszantartó tapsal és éljenzéssel fogadta a közgyűlés az elnöki székfoglalót, amelynek elhangzása után Baltazár Dezső dr. püspök magas szárnyalású, szép beszéddel üdvözölte a főispánt s ezeket mondta:

— Méltóságod kineveztetése feletti örömlenket nem szállítja alá az a körülmény sem, hogy a törvényhatóságnak nem minden tényezője szerencsés az ujabban inaugurált és Méltóságod által hivatalosan képviselt guvernementális politika összes részletére nézve ugyanazon alapon állani, — mert a főelvekben való egyetértés elég alapot nyújt arra, hogy törvényhatóságunk a Méltóságod irányítása mellett hagyományaihoz hiven, a liberális, demokratikus és szociális politika haladó utvonalaán maradjon. A „Nagytemplom” és „Kollégium” tövében más irányzatu politika átmeneti, hasztalan kísérletezések eszkeze volna, s még a kikelt vetés örömet se tudná sokáig élvezni, annál kevésbbé az aratását.

A Méltóságoddal való békés együttműködés folyamatát nagy bölcseséggel és hazafias lelkiismeretességgel nyitotta meg törvényhatóságunknak az a határozata, amelylyel az új kormányt üdvözölte, különösen abban a pontjában, amely a választójogra vonatkozik. A magyar politika homlokterében álló kérdések közt ez a legfontosabb. Abban nem lehet nézeteltérés közöttünk, hogy az idő megérett az általános választójogra. Ha meg nem érlelte volna a demokratikus evolúció emelkedő napja, megérlelte volna a világháboru tüze, amelynek kiállott próbájánál szentségesebb cenzust a magyar népre nézve megállapítani nem lehet. De abban sem lehet nézeteltérés, hogy ennek a választójognak magyar választójognak kell lenni. — Az általa megnyitott új közéleti folyamattal, a reá épített intézményekkel, a belőle eredő erőkkel és kivillanó küzdelmekkel egyedül és tisztán az egységes magyar nemzeti államot kell szolgálnia. Nem azért szenvedett ezer éven át a magyar nemzet vértanui, nem azért vivtak, hulltak el és dicsőültek meg seeregei, nem azért bírtuk le csodás erőfeszítéssel, tenger áldozattal külső és belső ellenségeinket; nem azért vetettük bele mindenünket, ami erő és érték, a reánk kényszerített világháboru véres sodrába, hogy egy hibásan értelmezett, hogy egy ellenségeink által vesztünkre diktált s általunk kellő határok közé nem szorított irányzattal ki engedjük esni függetlenségének még reménységétől is imádott hazánkat. Nekünk nem mindegy, hogy szlávok leszünk-e, vagy magyarok; nem mindegy, hogy szétszaggatnak-e bennünket a hazához s trónhoz hűtlen elemek, vagy hogy eddigi határaink koszorújában királyunkkal, népiünk, földiünk és alkotmányos jogaink egyetemével történelmi szent egység maradunk. Ez akarunk maradni! De ennek a lehetősége nélkül, ennek veszélyeztetésével nem kell még az angyalok nyelvén hirdettetett intézmény sem, de nem kell e hitelességgel kínált s fegyverrel reánk erőszakolt mindenáron való gyáva béke sem, mert az ilyen béke hecstelenség volna. A nemzet pedig a halottnál is halottabb becsület nélkül. Nekünk csak a magyar állam sértetlenségét, a magyar nemzet fejlődését biztosító béke

kell. Ezért imádkozunk. Ezért áldozunk.

Méltóságos Főispán Ur! Ezekben a főkérdésekben egy Méltósággal az egész törvényhatóság; de egy abban a törekvésben is, amelynek bizonyosságul Méltóságod egy gazdag élet érdemeire méltó önérzettel hivatkozhatik, hogy t. i. Debrecen szab. kir. várost; a tiszta hamisítatlan magyarságnak ezt a fellegvárát jólétben, kulturában, anyagi és szellemi javakban, fényben és tisztességben, nagyvágyaik.

Tudjuk, hogy az elképzelhetetlenül rendkívüli idők óriási feladatok súlyát helyezik a Méltóságod vállaira. Épen azért mint különösen történelmi nagy időkben, mint tisztességes közéleti emberekhez illik; nem gáncsai, kisebbitéssel, kedvetlenítéssel, nehezítéssel, hanem segítséssel, szeretettel, tisztelettel s ragaszkodásunkból folyó lelkesítéssel, megértéssel és méltánnyal állunk Méltóságod mellé mindazokban, amelyek városunknak és hazánknak hasznára valók. — Legyen ezekben a dolgokban Isten áldása Méltóságod minden munkáján!

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után, amelyet percekig tartó taps és éljenzés fogadott, Bakonyi Samu képviselő a függetlenségi és 48-as párt nevében üdvözölte a főispánt. A függetlenségi és 48-as párt bizalmának és szeretetének tolmácsolása a mai ünnep harmóniájából nem hiányozhatik. Ki nevezését örömmel fogadja s a demokratikus irány győzelmét látja.

Kernhoffer József indítványára a közgyűlés kimondta, hogy az elhangzott beszédeket jegyzőkönyvbe iktatja és a miniszterelnököt és helyetteseit üdvözli.

A közgyűlés berekeztése előtt Wessprémy Zoltán főispán Pető Pál rendőrfőkapitányt tb. rendőrkapitánnyá, Ardó Miklós mérnököt tb. főmérnökévé nevezte ki.

A főispán életével a közgyűlés 12 órákor véget ért.

A városi tisztikar tisztelgése

A közgyűlés után a polgármesteri szobában fogadta a tisztviselői kart a főispán, akit Márk Endre udvari tanácsos polgármester üdvözölt, kifejezést adván a tisztikar és a tanács örömeinek a főispán kinevezése felett, a melyről a tanács igaz örömmel értesült és megnyugtatja a tisztikart az a tudat, hogy a város ügyei a legjobb kezekbe vannak letéve. Ehez a jövőbeli munkához tiszteletük, nagyrabecsülésük s szeretetük ismételt nyilvánítása mellett felajánlja a tanács és tisztikar minden tagja tehetségének, szorgalmának legjavát s legjobb szándékait; kéri, hogy az esetleges mulasztásokat büntesse, ahol erre ok kínálkozik, de egyébként terjessze ki jóindulatát, támogatását, atyai szeretetét.

Wessprémy Zoltán főispán meghatóttan válaszolt. Örömmel látja maga körül a városi tanács és tisztikar tagjait, szívesen véve üdvözlésük tolmácsolását.

Nagyon sokakkal a jelenlevők közül már a múltban, négyéves főispánsága alatt együtt munkálkodott e város jól felfogott érdekében, de a jelenlegi tanács és tisztikar munkásságát is figyelemmel kísérte és méltányolta nyugalmabavonulása óta is. A tapasztaltakra hivatkozással, alig hiszi, hogy olyan helyzet álljon elő, amikor büntetnie kellene a két törvényhatóság bármelyikénél is. Egyébként pedig aki őt ismeri, meg van győződve arról, hogy mint a múltban, úgy a jövőben is szeretettel fogja támogatni a tanács és tisztikar minden egyes tagjának törekvéseit és jószándékait.

Közsönetet mondva a szíves üdvözlő szavakért, szeretettel üdvözli ő is a tisztviselőket, mint munkatársait, élükön a polgármesterrel.

A tisztikar lelkesen megéljenezte a főispánt, mire a tisztelgés és a hivatalos beiktatási ünnepség véget ért.

SZERETETADOMÁNYOKAT KÉR
a Hadsegélyző Hivatal átvétel különítménye,
Budapest, VI. Váci-utca 38.

HIREK

— A kancellár bemutatkozó látogatásai. Berlinből táviratozzák: Michaelis birodalmi kancellár vasárnap a bajor király látogatására Münchenbe utazott, onnan pedig Bécsbe s Bécsből Drezdába utazik, a szász király látogatására.

— Uj főispánok. Budapesti tudósítók jelentik: A hivatalos lap holnapi száma közli a következő főispáni kinevezéseket: Abauj-Torna vármegye és Kassa város: Szalay László képviselő; Arad város: Barabás Béla képviselő; Aradvármegye: Purgly László; Bács-Bodrogvármegye és Zombor város: Balogh Ernő dr. ügyvéd; Békésvármegye: Füzessey Zoltán ítélőtáblai bíró; Biharvármegye: Malatinszky Lajos főszolgabíró; Hevesvármegye: Vass János dr. II. főjegyző; Kisküüllővármegye: Gyárfás Elemér dr. ügyvéd; Komáromvármegye és Komárom város: Dezső János gróf ny. főispán; Mosonvármegye: Leghy Gyula dr. földbirtokos; Nagyküüllővármegye: Petrichevich Horváth Emil dr. báró ügyvéd; Nyitra vármegye: Jánoki-Madocsan Gyula földbirtokos; Pozsonyvármegye és Pozsony város: Szmercsányi György; Szilágyvármegye: Kaizler György dr. nyugalmazott főispán; Szolnok-Doboka vármegye: Diószeghy Zsigmond polgármester; Vasvármegye: Ostffy Lajos dr. képviselő.

— A fölmentések revíziója. Félhivatalosan jelentik: A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a revízió alá kerülő fölmentések meghosszabbítottak tekintendők, míg a döntés meg nem történik.

Színház és művészet

A 9 ujjú ember. Minden idők legizgalmasabb detektívdrámája kerül ma, pénteken bemutatásra az Urániában. A sorozat második drámája ez, melyben a legzenélyesebb kalandor második kalandját látjuk. Zseniális trükkök, pazar meglepetések. A műsor másik slágere egy négyfelvonásos bohózat, „A Mozibandi” gondoskodik közönségünk jókedvéről. Jegyelővétel reggel 9 órától.

Nagy zenekarkisérlet az Urániában a 9 óras előadáson.

Berky Lili és Gózon Gyula vendégjátéka. Ma kezdik meg az Apolloban Berky Lili, Gózon Gyula, K. Balogh Böske és Kovács Andor fővárosi művészek vendégjátékaikat. Ma, pénteken és holnap, szombaton egy-egy előadás lesz este fél kilenc órai kezdettel. — Vasárnap három előadást tartanak. Délután 5 órákor és 7 órákor mérsékelt emelt helyárral, este fél kilenckor emelt helyárral. Jegyek az összes előadásokra előre váltathatók.

ZONGORA-HANGOLÓ
GÄRTNER J. Széchenyi-utca 15. sz.
kivánatra vidékre is elmegyek.

LIPIK

CSÚZ, KÖSZVÉNYBEN,

anyagcsere zavarokban szenvedők és gyermekek évszázadok óta bevált rádiusos gyógyító fürdője

(Szlavonia)

64° C

Háboruban is télen-nyáron üzembem.

Fürdővel egyesített gyógy-
penziók. Prospektust küld a
FÜRDŐIGAZGATÓSÁG

Radioaktiv, alkalikus
sós, jódos hőforrások.
ISZAPKEZELÉS

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-út 49., a lópostáival szemben.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szőlő egy korona. Minden további szó tíz fillér. A vasárnapi szám részére feladott legkisebb apró hirdetés tíz szőlő egy korona husz fillér. Minden további szó tizenkét fillér.

Aranyat-ezüstöt, brilliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. — Meghívásra házhozis elmegyek. Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.

Nyomdásztanencok
felvételnek
Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomdájában
Debrecen, Piac-utca 49.

33 méter
rumburg' vászon eladó.
Piac-utca 43. sz.

Sanikur
vibráció szépségpótlás,
szodálás, hajfestés, haj-
pótlások a legmodernebb
kivitelben. Krámer József
hőgyógyász, József kir.
ásvány-utca 3. sz., a Katona
útján mellet.

Rifutó fiú

— 14 éven felüli —
havifizetéssel felvételi
Ferenc József-út
49., I. em.

Eladó
Téglakertben 2674 négy
szögöl beitelek. — Varga-
kerten Keleti-sor 7. sz.
alatt 1 hold 3 méter ma-
gas deszkakerítéssel kör-
rükkerített beitelek rajta
levő 60 méter hosszú
deszkapajta. Továbbá a
Gerébi-telep, Kondor-utca
3. szám alatt levő 3 szo-
bás ház 2 hold körülke-
rített szőlővel, pince,
istálló, teljes gazdasági
épületekkel.
Újkerében Andrassy-út
40. szám alatt fekvő, kör-
rükkerített 1 hold szőlő
rajta levő házzal, villa-
megálló mellett.
Értekezhetni Debreczeni
Gazdak Bankjában, Kos-
suth-utca 17.

Veszek bármilyen mennyiségben hasz-
nált, de jó állapotban lévő
olajos és petróleumos-hordókat,
bármely állomáshoz szállítva.
Pártos Jenő, Nyirbátor.
Telefon-sz. 30.

A legnagyobb
kényelemmel berende-
zett családi ház, 4 szoba,
konyha, előszoba, fürdő-
szoba, kama'a, veranda,
pince, mosóház, gazda-
sági udvar, gyümölcsös
kert, jóvízű kút, parki-
rozott udvar, villanyvi-
lágítás és csatornázás
bevezetve, villanyos mel-
lett, betegség miatt olcsón
eladó Patay utca 12. szám.

A Gazdasági Takaré-
pénztár Részvénytársaság
könyvelésben, gép- és
gyorsírásban jártas jó
kézirású tisztviselőt
keres.

Tanulóleányok
jó fizetéssel felvételt.
Cím a kiadóhivatalban.

Abony
nehány métermázsza ei-
adó kiadóhivatalunkban.

Zálogcédulát,
törött aranyat, ezüstöt,
brilláns ékszert veszek
és olcsón eladok. Krámer,
Arany Bika bérház 3.

Ház
főutcán, villamos meg-
állóval, nagy telek, nagy
kerítéssel, több lakosztály-
lyal, vízvezetékkel és
csatornázással, előnyös
feltételek mellett eladó.
Értekezhetni az Alföldi
Takarékpénztárnál.

Házulajdonosok

szíves figyelmébe aján-
lom, hogy cserép és pala
tetőzetek javítását, vala-
mint évi jókarban tar-
tását a legjutányosabb
árcan vállalom.

TÓTH IMRE

cserép és palatetőmester
Péterfa-utca 18.

Fiszes műszerek,
horgolást, fémhármas a
varrást és javítást elfo-
gad egy hadbavonult
családanya — olcsó árk
mellett. — Kéri a n. é.
Közönség pártolását,
hogy családját a háboru
tartama alatt fenntart-
hassa. Kécske-utca 37.
Nyirén.